VOEDSELBANKEN
Nijmegen – Overbetuwe

Aan het College van B&W van de gemeente Nijmegen,

De Voedselbank Nijmegen-Overbetuwe kan bij ieder bezoek van gemeente-mensen (bestuurders, politici of beleidsmedewerkers) rekenen op een warme belangstelling. Er is veel respect voor onze vrijwillige werkzaamheden, waarbij we er iedere week voor zorgen dat ongeveer 750 klanten met hun gezinnen (ongeveer 1900 mensen, waaronder 550 kinderen) een voedselpakket krijgen.
We hebben inmiddels een supermarkt gerealiseerd in winkelcentrum Dukenburg. Daarnaast zijn er nog 5 uitgiftepunten waar klanten een pakket kunnen ophalen.
Op dit moment werken wekelijks zo'n 300 vrijwilligers aan een veelheid van werkzaamheden.

Kortom, we zijn een groot logistiek bedrijf dat volledig draait op burgers die op vrijwillige basis iets voor de samenleving willen doen.

Als tegemoetkoming in onze kosten ontvangen we een bescheiden gemeentelijke subsidie. We hebben immers geen personeelskosten. Die subsidie bedraagt al enkele jaren €50.000,- per jaar. Deze ondersteuning is bedoeld ter dekking van een deel van onze zakelijke kosten: o.a. huur, energie en transport.

De Voedselbanken hebben in heel Nederland een uitstekende naam. Mede doordat er geen betaalde medewerkers zijn, blijft er geen geld steken in de organisatie en komt alles ten goede aan de klanten. Dit heeft altijd geresulteerd in gulle donaties van particulieren en bedrijven. Ook in Nijmegen en Overbetuwe was dat het geval.

Maar tijden veranderen.

We lopen nu tegen een aantal problemen aan. Het aantal donaties in geld en voedsel loopt terug. Onkosten worden hoger. Vrijwilligers zijn moeilijker te vinden dan voorheen.

1. <u>Donaties en onkosten</u>

Met name tijdens de coronaperiode en de aansluitende energiecrisis heeft de Voedselbank veel donaties gekregen. Daardoor kon het eigen vermogen flink groeien. In 2024 hebben we een supermarkt gerealiseerd in winkelcentrum Dukenburg. We hebben hiervoor ons eigen vermogen gebruikt, en geen gebruik gemaakt van middelen die de gemeente hiervoor beschikbaar wilde stellen. We vonden het niet erg logisch veel geld op de bank te hebben en dan toch een beroep te doen op overheidsmiddelen.
Het resultaat mag er (sinds november 2024) zijn: een mooie locatie waar klanten zélf kunnen kiezen! De klanten waarderen de supermarkt. Het draagt bij aan verhoging van hun eigenwaarde om zelf keuzes te kunnen maken uit ons (beperkte) aanbod. Ofwel, de (forse) investering in deze supermarkt loont in alle opzichten!

Inmiddels is de situatie echter veranderd: het aantal donaties loopt sterk terug; armoede is nauwelijks nog een 'issue' in de publiciteit. En bedrijven en particulieren zijn kritisch op hun uitgaven. Met als resultaat dat ons eigen vermogen sterk is geslonken, terwijl de kosten alleen maar stijgen. Immers, onder meer de inkoop van voedsel en energie is flink duurder geworden. Onze zonnepanelen leveren energie voor de loods, maar onze koel- en vriesinstallatie is verouderd en gebruikt daardoor te veel stroom. Verduurzaming hiervan vergt forse investeringen.
Regelgeving (Warenwet; Arbo) wordt strenger, wat ook weer nieuwe kosten met zich meebrengt.

2. <u>Voedselvoorraad</u>

Via ons landelijk distributienetwerk krijgen we voedsel dat door grote producenten geschonken wordt. Hierdoor wordt ook verspilling van voedsel tegengegaan. Het aanbod loopt helaas terug. Bedrijven doen zelf meer aan het voorkomen van verspilling. Mooi, maar het heeft gevolgen voor ons aanbod.
Naast het landelijke aanbod moeten we in de regio zoeken naar aanvullende bronnen voor voedsel. Op een aantal terreinen hebben we gelukkig gulle donaties: ons brood wordt b.v. geschonken door het bedrijf 't Kraayennest. Maar het aanbod dat voorheen via supermarkten naar ons kwam, neemt af. Ook de retail let op de kleintjes zoals je kunt zien in de supermarkten: steeds meer aanbiedingen van voedsel dat tegen de datum aanzit tegen gereduceerde prijzen.
Bovendien zijn er in Nijmegen veel andere partijen die met ons "concurreren": de voedselhub, wijkmaaltijden, enz. Mooie initiatieven, waar we ook van harte achter staan.
Mede om deze redenen zijn we al enige tijd gedwongen wekelijks ook voedsel in te kopen. We streven ernaar dat het altijd voedsel is dat past in de schijf van 5: een zo gezond mogelijk pakket blijft ons uitgangspunt.
Dit alles is niet alleen in Nijmegen een toenemend probleem, het speelt landelijk. Gelukkig is er nu landelijk een relatief beperkt ESF-budget beschikbaar gekomen, waarmee extra voedingsmiddelen kunnen worden ingekocht. Dit biedt een zekere verlichting. Maar daarmee neemt ook de regeldruk in onze administratie weer toe.

3. <u>Werving vrijwilligers</u>

We hebben een grote groep vrijwilligers, meer dan 300. De meesten werken een of twee dagdelen per week voor ons. We hebben een grote diversiteit van werkzaamheden.
Het merendeel van onze vrijwilligers is op leeftijd; veel van onze werkzaamheden zijn fysiek van aard. Dat kan niet iedereen volhouden. En niet alle senioren hebben er zin in om na hun actieve loopbaan, nog eens verantwoordelijkheid te gaan dragen. Het blijkt steeds lastiger om mensen te vinden die een team willen aansturen. Maar met een organisatie van 300 vrijwilligers zijn die wel nodig, dus dat wordt ook al een steeds grote opgave.

<u>Afsluitend</u>
Hierboven hebben we een aantal zaken geschetst waar we als Voedselbank tegenaan lopen. Natuurlijk zitten we niet stil. We maken plannen voor nieuwe stappen in fondsenwerving. En we proberen op meerdere manieren nieuwe vrijwilligers te werven en te behouden.
Maar we doen ook een beroep op de gemeente om onze subsidie op te hogen naar €75.000. Dit geeft net wat meer ruimte om onze vaste onkosten te dekken en niet te moeten korten op inkoop van gezond voedsel.

We hopen dat bovenstaande uitleg helpt om deze ophoging te realiseren. Uiteraard zijn we ten volle bereid eventueel vragen uwerzijds te beantwoorden, c.q. desgewenst onze situatie nader toe te lichten.

Namens het bestuur van de Voedselbank Nijmegen Overbetuwe,

Marjan Hendriks, secretaris bestuur.
secretaris@voedselbanknijmegen.nl; tel 0653226993